

<http://journal.rmutp.ac.th/>

ความเป็นพิษร่วมกันระหว่างพอลิไซคลิกอะโรมาติกไฮโดรคาร์บอนกับไตรทرونเอ็กซ์-100 หรือทวิน 80 ต่อการเจริญเติบโตระยะต้นกล้าของบานเย็นและกระเจียบเขียว

ชนิษฐา สมตรະภูล^{1*} และ วรารณ์ ฉุยฉาย²

¹ หน่วยวิจัยจุลชีววิทยาและจุลชีววิทยาประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม 44150

² สาขาวิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ 60000

รับบทความ 7 มิถุนายน 2017; ตอบรับบทความ 15 กันยายน 2017

บทคัดย่อ

การใช้สารลดแรงตึงผิวสังเคราะห์เป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูดินที่ปนเปื้อนพอลิไซคลิกอะโรมาติกไฮโดรคาร์บอนหรือพีเออชด้วยพีซี ใน การศึกษานี้ได้ศึกษาความเป็นพิษของแอนทราเซ็นและฟลูออแรนทีนที่ปนเปื้อนร่วมกันในดินที่ความเข้มข้นรวมเป็น 0, 200 และ 800 มก./กก. ร่วมกับการใช้สารลดแรงตึงผิวสังเคราะห์ 2 ชนิด คือ ไตรทرونเอ็กซ์-100 และทวิน 80 ที่ความเข้มข้น 0, 1 และ 10 เท่าของค่าความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเซลล์ต่อการเจริญเติบโตระยะต้นกล้าของกระเจียบเขียวและบานเย็น โดยทดสอบสารลดแรงตึงผิวในวันที่ 13 หลังเพาะเมล็ด และวัดการเจริญเติบโตของพืชในวันที่ 20 หลังเพาะ ผลปรากฏว่าทั้งบานเย็นและกระเจียบเขียวสามารถเจริญเติบโตในดินที่ปนเปื้อนแอนทราเซ็นและฟลูออแรนทีนทุกความเข้มข้นร่วมกับการได้รับสารลดแรงตึงผิวสังเคราะห์ทั้งสองชนิดได้ โดยทวิน 80 ที่ความเข้มข้น 1 เท่าของค่าความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเซลล์ เป็นพิษต่อกระเจียบเขียวน้อยที่สุด ในขณะที่สารลดแรงตึงผิวทุกชนิดเป็นพิษต่อบานเย็นไม่แตกต่างกัน การเจริญเติบโตของพืชที่ลดลงขึ้นอยู่กับความเข้มข้นของพีเออชในดินที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นพืชทั้งสองชนิดนี้จึงมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ป้องกันเพื่อฟื้นฟูดินที่ปนเปื้อนพีเออชความเข้มข้นในระดับ 200 มก./กก. ร่วมกับการใช้สารลดแรงตึงผิวสังเคราะห์ที่ได้

คำสำคัญ: ความเป็นพิษต่อพืช; ฟลูออแรนทีน; สารลดแรงตึงผิว; แอนทราเซ็น

* ผู้นิพนธ์ประธานงาน โทร: +668 0755 7771, ইปรัชณีร์อิเล็กทรอนิกส์: khanitta.s@msu.ac.th

<http://journal.rmutp.ac.th/>

Combined Phytotoxicity of Polycyclic Aromatic Hydrocarbons and Triton X-100 or Tween 80 on Seedling Growth of *Mirabilis jalapa* and *Hibiscus sabdariffa*

Khanitta Somtrakoon^{1*} and Waraporn Chouychai²

¹ Microbiology and Applied Microbiology Research Unit, Faculty of Science, Mahasarakham University, Mahasarakham, 44150

² Faculty of Science and Technology, Nakhonsawan Rajabhat University, Nakhonsawan, 60000

Received 7 June 2017; accepted 15 September 2017

Abstract

Use of synthetic surfactant is another choice to increase efficiency of polycyclic aromatic hydrocarbon (PAH) phytoremediation in soil. In this study the toxicity of soil contaminated with anthracene and fluoranthene at total concentration as 0, 200 and 800 mg/kg in combination with 2 synthetic surfactants, that were triton x-100 and tween 80, at concentration as 0, 1 and 10 times of critical micelle concentration (CMC) on seedling growth of *Hibiscus sabdariffa* and *Mirabilis jalapa*. Both synthetic surfactants were watered separately on day 13 after inoculation and seedling growth were measured on day 20 after inoculation. The result shown that both *H. sabdariffa* and *M. jalapa* could grow in soil contaminated with anthracene and fluoranthene at all concentrations in combination with both synthetic surfactants. Tween 80 at 1 time of CMC were the least toxic to *H. sabdariffa* while toxicity of all surfactants on *M. jalapa* were not different. Decrease of plant growth depended on the increasing of PAH concentration in soil. With these reasons, both plants were possible to use for PAH phytoremediation at total concentration 200 mg/kg in combination with synthetic surfactant.

Keywords: Anthracene; Fluoranthene; Phytotoxicity; Surfactant

---

* Corresponding Author. Tel.: +668 0755 7771, E-mail Address: khanitta.s@msu.ac.th

1. บทนำ

พอลิไซค์ลิกอะโรมาติกไฮโดรคาร์บอนหรือพีเออชเป็นสารมลพิชอินทรีย์ที่มีโครงสร้างประกอบด้วยวงแหวนเบนซินตั้งแต่สองวงขึ้นไปมากซึ่งมีส่วนประกอบที่เป็นสารก่อภัยพันธุ์และก่อมะเร็ง ตัวอย่างของพีเออชที่เป็นอันตรายและอยู่ในรายการที่ต้องเร่งกำจัดออกจากสิ่งแวดล้อมตามรายการของ USEPA มีหลายชนิด เช่น พีแนทรีน แอนทรารีน ฟลูออรานทีน ไพรีน เบโนโซ[ເວ]แอนทรารีน ไครซีน และเบโนโซ[ເອ]ไพรีน เป็นต้น [1] การปนเปื้อนของพีเออชในสิ่งแวดล้อมมีสาเหตุมาจากการปัจจัยหลายประการ เช่น การเผาไหม้ของถ่านหิน การเผาไหม้ของเชื้อเพลิงเครื่องยนต์ และอุบัติเหตุจากการร่วง落ของน้ำมันดิบหรือผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เป็นต้น แหล่งสะสมที่สำคัญของพีเออชในสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ดินและตะกอนในแหล่งน้ำ [1-3] พบรายงานการปนเปื้อนของพีเออชในประเทศไทยต่าง ๆ ทั่วโลก เช่น การปนเปื้อนของพีเออช 16 ชนิดตามรายการของ USEPA ในดินพื้นผิวและดินชั้นล่างบริเวณดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำແย়েซี ประเทศไทย มีค่าเฉลี่ย 471.30 ไมโครกรัม/กร. และ 341.40 ไมโครกรัม/กร. ตามลำดับ [3] การปนเปื้อนของพีเออช 13 ชนิดตามรายการของ USEPA มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 348.8 ไมโครกรัม/กร. ในดินบริเวณที่มีการจราจรคับคั่งในเมืองดันแបด ประเทศไทยดี [4] ส่วนในประเทศไทยพบรายงานการปนเปื้อนพีเออชหลายบริเวณ เช่น พีเออช 16 ชนิดตามรายการของ USEPA ที่สำรวจจากตะกอนบริเวณชายฝั่งอ่าวไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.4 ไมโครกรัม/กร. [2] และพีเออชที่มีจำนวนวงแหวนเบนซินตั้งแต่ 3-7 วงที่ตรวจพบในตะกอนบริเวณพื้นผิวที่เก็บจากคลองที่ได้รับผลกระทบจากกิจกรรมของมนุษย์ในกรุงเทพ แม่น้ำและปากแม่น้ำเจ้าพระยา รวมทั้งชายฝั่งอ่าวไทยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 8-8,399 ไมโครกรัม/กร. [5] นอกจากนี้บริเวณเขากลักษณ์ จังหวัดพังงา ซึ่งเคยได้รับผลกระทบจากสึนามิ มีพีเออช 12

ชนิดที่อยู่ในรายการของ USEPA ปนเปื้อนอยู่ในดินที่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60-31.40 ไมโครกรัม/กร. เป็นต้น [1]

การปนเปื้อนของพีเออชมีโอกาสเป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตที่มีโอกาสสัมผัสกับพีเออชที่ปนเปื้อนในดินได้ โดยเฉพาะพืชซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่กับดินตลอดระยะเวลาของการเจริญเติบโต การปนเปื้อนของพีเออชในดินส่งผลต่อพืชในลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น การปนเปื้อนของพีแนทรีนที่ระดับความเข้มข้นมากกว่า 100 มก./กร. และไพรีนที่ระดับความเข้มข้นมากกว่า 40 มก./กร. ลดการเจริญของถั่วลิส (*Araachis hypogaea*) และถั่วเขียว (*Vigna radiata*) โดยทำให้ความยาวรากและความยาวยอดของพืชทั้งสองสั้ลง [6] การปนเปื้อนของเบโนโซ[ເວ]ไพรีนในดินที่ระดับความเข้มข้น 5, 10 และ 20 ไมโครกรัม/กร. และแฟฟทาลีนที่ระดับความเข้มข้น 25, 50 และ 100 ไมโครกรัม/กร. เป็นพิษต่ออีนของพืชโดยทำให้ลำดับดีเอ็นเอที่ยอดและรากของถั่วโคลเวอร์ขาว (*Trifolium repens*) เปลี่ยนแปลงโดยจะส่งผลต่రากมากกว่าที่ยอดซึ่งอาจเกิดจากการเคลื่อนย้ายของสารจากรากไปสู่ยอดเกิดได้จำกัด [7] การได้รับฟลูออรานทีนหรือแอนทรารีนผ่านทางรากของ *Populus nigra* ยับยั้งพัฒนาการของยอดและการนำเสนออาหารเข้าสู่พืชได้ [8] ความเป็นพิษของ พีเออชบางชนิด เช่น แอนทรารีนสามารถขกน้ำให้เพิ่มขึ้นได้จากการถูกออกซิเดชันโดยแสง และผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการเกิดออกซิเดชันโดยแสงของแอนทรารีนส่งผลในการยับยั้งการเจริญและกิจกรรมเกี่ยวกับการสังเคราะห์ด้วยแสงของพืชได้ [9] สำหรับความเป็นพิษของพีเออชชนิดอื่น ๆ เช่น แฟฟทาลีน และฟลูออรานทีนที่ระดับความเข้มข้น 0.2 มก./مل. ทำให้การออกของตันกล้าของพืชหลายชนิดข้าง เช่น ข้าวโพด (*Zea mays*) ลูพิน (*Lupinus albus*) ข้าวบาร์เลย์ (*Hordeum vulgare*) หญ้าเฟสคิว (*Festuca rubra*) หญ้าไรน์ (*Lolium perenne*) อัลฟัลฟ้า (*Medicago sativa*) ถั่วโคลเวอร์แดง (*Trifolium pratense*) และผักกาดก้านขาว (*Brassica napus*)

[10] พลุอ่อนเรนทินที่ระดับความเข้มข้น 5 และ 10 mg./l. ยับยั้งการงอก ลดความยาวรากและยอดของต้นกล้าพักกาดหอม (*Lactuca sativa*) หอมหัวใหญ่ (*Allium cepa*) และมะเขือเทศ (*Lycopersicum esculentum*) [11] พลุอ่อนเรนทินที่ระดับความเข้มข้น 5 ไมโครโมลาร์/ล. ยับยั้งการเจริญของรากถั่วลันเตา (*Pisum sativum*) [12] เป็นต้น

สารลดแรงตึงผิวสัมผัสเคราะห์ที่เป็นเคมีภัณฑ์อีกชนิดที่นิยมผลิตขึ้นใช้ในระดับอุตสาหกรรม [13] และยังนิยมใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพของการบำบัดสารมลพิษอินทรีย์ที่ปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อมหลายชนิด เช่น สารกำจัดศัตรูพืชกลุ่มอร์กโนคลอรีนและพีเออเอช [14] อย่างไรก็ตามสารลดแรงตึงผิวสัมผัสเคราะห์ที่มีรายงานว่าเป็นพิษต่อพืชด้วย เช่น ทวีน 80 สามารถยับยั้งการสัมเคราะห์ด้วยแสงในข้าวโพดได้ [15] ส่วนไตรทرونเอ็กซ์-100 ที่ระดับความเข้มข้น 5.0, 2.5 และ 1.25 g./l. ยับยั้งการเจริญของรากหอมใหญ่ (*Allium cepa*) เป็นต้น [16] นอกจากความเป็นพิษเฉพาะตัวของสารลดแรงตึงผิวแต่ละชนิดแล้ว คุณสมบัติของสารลดแรงตึงผิวเองที่มีความสามารถในการลดแรงตึงระหว่างวัสดุภาคทำให้เกิด อึมลัชชัน ช่วยในการชำระสารที่มีความสามารถในการละลายน้ำต่างจากดิน และสนับสนุนให้สารที่มีความสามารถในการละลายน้ำต่างสามารถละลายน้ำได้ดีขึ้น [17] ซึ่งเมื่อนำมาใช้ร่วมกับการบำบัดดินที่ปนเปื้อนพีเออเอชแล้ว นอกจากเนื้อจากการเพิ่มความสามารถในการถ่ายเทและการย่อยสลายทางชีวภาพของพีเออเอชแล้ว คุณสมบัตินี้ค้าดว่าอาจทำให้พีเออเอชที่มีความสามารถในการละลายน้ำต่างและปนเปื้อนอยู่ในดินสามารถถ่ายเทเข้าสู่น้ำอีกด้วย ทำให้พีเออเอชสามารถเข้าสู่น้ำต่างและปนเปื้อนอยู่ในดินสามารถถ่ายเทเข้าสู่น้ำอีกด้วย ดังนั้นพีชที่จะนำมาใช้ในการฟื้นฟูดินที่ปนเปื้อน พีเออเอชร่วมกับการใช้สารลดแรงตึงผิวสัมผัสเคราะห์ที่จึงต้องสามารถทนทานต่อความเป็นพิษทั้งพีเออเอชและสารลดแรงตึงผิวสัมผัสเคราะห์ที่ได้

งานยืนยันโดยเลือกใช้แอนทราซีนและพลุอ่อนเรนทินเป็นตัวแทนของพีเออเอช เนื่องจากพีเออเอชทั้งสองชนิดเคยมีรายงานว่าเป็นพิษต่อพืช รวมทั้งเป็นชนิดของพีเออเอชที่เป็นอันตรายตามรายการของ USEPA ตามที่ได้ยกตัวอย่างข้างต้น ส่วนสารลดแรงตึงผิวสัมผัสเคราะห์ที่เลือกใช้ไทรทرونเอ็กซ์-100 และทวีน 80 โดยผลการศึกษาที่ได้นี้นักจากจะทราบความเป็นพิษที่เกิดขึ้นร่วมกันแล้วยังสามารถใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการใช้พีชทั้งสองชนิดเพื่อบำบัดบริเวณที่ปนเปื้อนร่วมกันได้ต่อไป

2. วิธีการทดลอง

2.1 ลักษณะของดินที่ใช้ในการทดลอง

ดินที่ใช้ในการทดลองเก็บจากแหล่งเดคโนโลยีทางการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏครุศาสตร์ ตินที่เก็บมาจากถูกตั้งทึ่งไว้ให้แห้งที่อุณหภูมิห้องจนมีน้ำหนักคงที่ จากนั้นนำไปปรับอ่อนผ่านตะแกรงที่มีขนาดรูพรุน 2 มม. แล้วจึงแบ่งดินไปวิเคราะห์คุณสมบัติทางกายภาพและเคมีที่บริษัทห้องปฏิบัติการกลาง (ประเทศไทย) จำกัด และศูนย์บริการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยดินที่ใช้มีลักษณะเนื้อดินเป็น sandy clay ปริมาณพื้นพื้นมากกว่า 2.9 g./kg. ปริมาณในไตรเจนทั้งหมด 2.1 g./kg. ปริมาณโพแทสเซียมทั้งหมด 1.3 g./kg. และปริมาณสารอินทรีย์ในดิน 11.78 g./kg. ตามลำดับ

2.2 การเตรียมดินที่ปนเปื้อนแอนทราซีนและพลุอ่อนเรนทิน

นำดินที่ใช้ในการทดลองซึ่งเก็บในขันตอนแรกมาทำให้ปนเปื้อนแอนตราซีนและพลุอ่อนเรนทินซึ่งความบริสุทธิ์ของสารทั้งสองเป็น 99% (บริษัท Fluka ประเทศไทยหรือเมริกา) โดยใช้แอนตราซีนและพลุอ่อนเรนทินแล้วละลายใน ไดคอลอโรเมเทนเพื่อให้มีความเข้มข้นสุดท้ายของแอนตราซีนและพลุอ่อนเรนทินในดิน

อย่างละ 100 มก./กก. (ความเข้มข้นรวมของสารทั้งสอง เป็น 200 มก./กก.) และอย่างละ 400 มก./กก. (ความเข้มข้นรวมของสารทั้งสองเป็น 800 มก./กก.) เมื่อผสานดินเรียบร้อยแล้วตั้งติ่งทึ่งไว้ในตู้ดูดควันเป็นเวลาอย่างน้อย 48 ชม. เพื่อให้ตัวทำละลายระเหยไป จากนั้นแบ่งดินที่มีแอนทราซีนและฟลูอแรนทีนที่ระดับ

ความเข้มข้นรวมเป็น 200 และ 800 มก./กก. ใส่ลงในถ้วยพลาสติกถ้วยละ 50 กรัม ความเข้มข้นละ 30 ถ้วย เพื่อใช้เป็นดินทดสอบสำหรับเพาะต้นกล้ากระเจียบ เหี้ยและบานเย็น ส่วนดินที่ไม่เป็นเปื้อนซึ่งใช้เป็นการทดลองในชุดควบคุมเตรียมทั้งสิ้น 30 ถ้วย เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 1 รายละเอียดของแต่ละทรีเมนต์ต่อชนิดของต้นกล้ากระเจียบเหี้ยหรือบานเย็น

ทรีเมนต์	ลักษณะดิน	ไทรทرونอีกซ์-100	ทวีน 80
1 และ 2	ไม่เป็นเปื้อน	-	-
3 และ 4	ไม่เป็นเปื้อน	1 เท่าของ CMC	-
5 และ 6	ไม่เป็นเปื้อน	10 เท่าของ CMC	-
7 และ 8	ไม่เป็นเปื้อน	-	1 เท่าของ CMC
9 และ 10	ไม่เป็นเปื้อน	-	10 เท่าของ CMC
11 และ 12	แอนทราซีน + ฟลูอแรนทีน (200 มก./กก.)	-	-
13 และ 14	แอนทราซีน + ฟลูอแรนทีน (200 มก./กก.)	1 เท่าของ CMC	-
15 และ 16	แอนทราซีน + ฟลูอแรนทีน (200 มก./กก.)	10 เท่าของ CMC	-
17 และ 18	แอนทราซีน + ฟลูอแรนทีน (200 มก./กก.)	-	1 เท่าของ CMC
19 และ 20	แอนทราซีน + ฟลูอแรนทีน (200 มก./กก.)	-	10 เท่าของ CMC
21 และ 22	แอนทราซีน + ฟลูอแรนทีน (800 มก./กก.)	-	-
23 และ 24	แอนทราซีน + ฟลูอแรนทีน (800 มก./กก.)	1 เท่าของ CMC	-
25 และ 26	แอนทราซีน + ฟลูอแรนทีน (800 มก./กก.)	10 เท่าของ CMC	-
27 และ 28	แอนทราซีน + ฟลูอแรนทีน (800 มก./กก.)	-	1 เท่าของ CMC
29 และ 30	แอนทราซีน + ฟลูอแรนทีน (800 มก./กก.)	-	10 เท่าของ CMC

หมายเหตุ: CMC หมายถึง critical micellar concentration หรือความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเซลล์

2.3 การทดสอบความเป็นพิษของแอนทราซีน

ฟลูอแรนทีนและสารลดแรงตึงผิว

การทดสอบความเป็นพิษของแอนทราซีน ฟลูอแรนทีน และสารลดแรงตึงผิวจะแบ่งชุดการทดลองออกเป็นทรีเมนต์ต่าง ๆ ดังตารางที่ 1 วางแผนการทดลองแบบ factorial in CRD มี 2 ปัจจัย 3×5 ปัจจัย แรกคือระดับของพิเออเจนดินมี 3 ระดับ ปัจจัยที่สองคือ สารลดแรงตึงผิวสังเคราะห์ มี 5 ระดับ แต่ละ

ทรีเมนต์จะทำห้องหม้อ 3 ช้ำ สำหรับร้อยละการรอดชีวิต แต่ละช้ำจะเพาะต้นกล้าลงไปช้ำละ 10 เมล็ด สำหรับสารลดแรงตึงผิวที่ใช้ได้แก่ไทรทرونอีกซ์-100 ซึ่งมีค่าความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเซลล์เท่ากับ 0.24 มิลลิโมล/กก. ส่วนทวีน 80 มีค่าความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเซลล์เท่ากับ 0.12 มิลลิโมล/กก. เติมสารลดแรงตึงผิวลงสู่ดินที่ปูเปื้อนร่วมกันระหว่างแอนทราซีนและฟลูอแรนทีนหลังจากเพาะเมล็ดได้ 13 วัน การพิจารณาความเป็นพิษของ แอนทราซีน

ฟลูออแรนทีน และสารลดแรงตึงผิวแต่ละชนิดต่อพื้นทดสอบพิจารณาจากร้อยละของการรอดชีวิต ซึ่งคำนวณจากจำนวนต้นกล้าที่มีชีวิตในวันสุดท้ายของการทดลองต่อจำนวนเมล็ดที่เพาะทั้งหมด วัดความยาวราก ความยาวยอด น้ำหนักสดของราก น้ำหนักสดของยอด น้ำหนักแห้งของราก และน้ำหนักแห้งของยอดต้นกล้าในวันที่ 20 ของการทดลอง

2.4 การวิเคราะห์ทางสถิติ

ร้อยละการรอดชีวิต ความยาวยอดและราก น้ำหนักสดของยอดและราก น้ำหนักแห้งของยอดและรากจะแสดงด้วยค่าเฉลี่ย $\pm$ ค่าคลาดเคลื่อนมาตรฐาน และใช้ Two-way ANOVA ในการทดสอบความแตกต่างทางสถิติระหว่างทรีเมนต์ จากนั้นวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยด้วย LSD's test ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ยอมรับคือน้อยกว่า 0.05

3. ผลการทดลองและวิจารณ์ผล

ผลของแอนตราเชิน ฟลูออแรนทีนและสารลดแรงตึงผิวต่อการรอดชีวิตของบานเย็นและกระเจี๊ยบเขียว

จากการทดลองในตารางที่ 2 จะเห็นว่าการเติมสารลดแรงตึงผิว ได้แก่ ไทรทرونเอ็กซ์-100 หรือ

ทวีน 80 ที่ระดับความเข้มข้นเป็น 1 เท่า หรือ 10 เท่าของค่าความเข้มข้นปกติที่จะเริ่มเกิดไมเซลล์ไม่ส่งผลต่อร้อยละการรอดชีวิตของพืช เมื่อพิจารณาการรอดชีวิตของพืชภายใต้สภาวะของดินที่มีลักษณะเดียวกันได้แก่ ดินที่ไม่ปนเปื้อน ดินที่ปนเปื้อนแอนตราเชินและฟลูออแรนทีนที่ระดับความเข้มข้นรวมเป็น 200 หรือ 800 มก./กก. พบร่วมกับจะเติมสารลดแรงตึงผิวลงสู่ดินหรือไม่ก็ตาม กระเจี๊ยบเขียวที่ปลูกในดินที่ไม่ปนเปื้อน มีร้อยละการรอดชีวิตระหว่าง 70.0-80.0 ส่วนกระเจี๊ยบเขียวที่ปลูกในดินที่ปนเปื้อน แอนตราเชินและฟลูออแรนทีนที่ระดับความเข้มข้นรวม 200 มก./กก. มีร้อยละการรอดชีวิตอยู่ระหว่าง 58.3-93.3 และกระเจี๊ยบเขียวที่ปลูกในดินที่ปนเปื้อนแอนตราเชินและฟลูออแรนทีนที่ระดับความเข้มข้นรวม 800 มก./กก. มีค่าร้อยละการรอดชีวิตระหว่าง 36.7-86.7

ตารางที่ 2 ร้อยละการลดชีวิตของกระเจี้ยบเขียวที่ปลูกในดินไม่เป็นเปื้อนและดินที่ปนเปื้อนแอนตราซีนร่วมกับฟลูออแรนทีนในสภาวะที่ได้รับไทรทرونเอ็กซ์-100 และทวีน 80 ที่ระดับความเข้มข้นเป็น 1 เท่า และ 10 เท่าของค่าความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเซลล์

ทรีทเม้นต์	ร้อยละการลดชีวิต	
	กระเจี้ยบเขียว	บานเย็น
<u>ดินไม่ปนเปื้อน</u>		
น้ำกลั่น	73.3 ± 9.8a	33.3 ± 9.0b
T-100 (1xCMC)	70.0 ± 8.2a	50.0 ± 5.9ab
T-100 (10xCMC)	76.7 ± 7.2a	25.0 ± 10.2b
Tw (1xCMC)	80.0 ± 0.0a	66.7 ± 9.0a
Tw (10xCMC)	80.0 ± 4.7a	58.3 ± 12.3ab
<u>200 มก./กก.</u>		
น้ำกลั่น	70.0 ± 8.2a	37.5 ± 5.9a
T-100 (1xCMC)	93.3 ± 5.4a	45.8 ± 9.0a
T-100 (10xCMC)	83.3 ± 9.8a	45.8 ± 5.9a
Tw (1xCMC)	58.3 ± 17.1a	62.5 ± 17.7a
Tw (10xCMC)	61.1 ± 4.5a	37.5 ± 0.0a
<u>800 มก./กก.</u>		
น้ำกลั่น	86.7 ± 5.4a	25.0 ± 5.9a
T-100 (1xCMC)	70.0 ± 4.7a	29.2 ± 3.4a
T-100 (10xCMC)	56.7 ± 7.2a	25.0 ± 0.0a
Tw (1xCMC)	36.7 ± 9.8a	41.7 ± 14.8a
Tw (10xCMC)	66.7 ± 13.6a	25.0 ± 5.9a*

หมายเหตุ: ตัวอักษรภาษาอังกฤษพิมพ์เล็กที่ต่างกัน หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) ระหว่างลักษณะการเจริญของพืชที่ปลูกในดินที่มีลักษณะเหมือนกันภายใต้คอลัมน์เดียวกัน ส่วนเครื่องหมาย * หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) ระหว่างดินปนเปื้อนที่ระดับความเข้มข้นต่างๆ และดินที่ไม่ปนเปื้อนภายใต้สภาวะการไดรรับสารลดแรงตึงผิวนิดเดียวกันและระดับความเข้มข้นเดียวกัน สัญลักษณ์: T-100 = ไทรทرونเอ็กซ์-100 Tw = ทวีน 80

สำหรับการลดชีวิตของต้นกล้าบานเย็นมีแนวโน้มของร้อยละการลดชีวิตต่ำกว่าร้อยละการลดชีวิตของต้นกล้ากระเจี้ยบเขียว สารลดแรงตึงผิวทั้งไทรทرونเอ็กซ์-100 และทวีน 80 ไม่ส่งผลต่อร้อยละการลดชีวิตของต้นกล้าบานเย็นที่ปลูกในดินที่ปนเปื้อนแอนตราซีนและ ฟลูออแรนทีนที่ระดับความเข้มข้นรวมเป็น 200 หรือ 800 มก./กก. เช่นกัน สำหรับค่าร้อยละของการลดชีวิตของบานเย็นที่ปลูกในดินที่ปนเปื้อนแอนตราซีนและ ฟลูออแรนทีนที่ระดับความเข้มข้นรวมเป็น 200 หรือ 800 มก./กก. มีค่าระหว่าง 37.5-62.5

และ 25.0-41.0 โดยระดับความเข้มข้นของแอนตราซีนและฟลูออแรนทีนที่สูงขึ้นเป็นตัวส่งผลให้ร้อยละการลดชีวิตของต้นกล้าบานเย็นลดลง เช่น ภายใต้สภาวะที่ได้รับทวีน 80 ที่ระดับความเข้มข้น 10 เท่าของค่าความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเซลล์เหมือนกันทำให้ร้อยละการลดชีวิตของต้นกล้าบานเย็นเหลือเพียงร้อยละ 25.0 เมื่อปลูกในดินที่ปนเปื้อนพื้อเชื้อความเข้มข้นรวม 800 มก./กก. ในขณะที่ร้อยละการลดชีวิตของบานเย็นที่ปลูกในดินที่ไม่ปนเปื้อนมีค่าสูงถึง 58.3

3.1 ผลของแอนท拉ซีน พลูอ่อนเรนทีนและสารลดแรงตึงผิวต่อการเจริญของกระเจียบเขียว

ผลการทดลองในตารางที่ 3 จะเห็นว่าการใช้สารลดแรงตึงผิวทั้งสองชนิด ได้แก่ ไทรทرونอีกซ์-100 หรือทวีน 80 ที่ระดับความเข้มข้นเป็น 1 เท่า และ 10 เท่าของค่าความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเซลล์มีส่วนให้น้ำหนักสดและน้ำหนักแห้งของยอดกระเจียบเขียวมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สิ่งที่ส่งผลต่อการเจริญของกระเจียบเขียว ได้แก่ ระดับความเข้มข้นที่แตกต่างกันของแอนทราซีนและพลูอ่อนเรนทีนที่ป่นเปื้อนในดิน โดยที่ระดับความเข้มข้นรวมของแอนทราซีนและพลูอ่อนเรนทีนเป็น 800 มก./กก. จะส่งผลให้น้ำหนักสดของยอดกระเจียบเขียวมีค่าเพียง 0.2-0.3 ก. ในขณะที่น้ำหนักสดของยอดกระเจียบเขียวที่ปุกในดินที่ป่นเปื้อนแอนทราซีนและพลูอ่อนเรนทีนที่ระดับความเข้มข้นรวม 200 มก./กก. มีค่าน้ำหนักสดของยอดโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 0.4 ก. ส่วนกระเจียบเขียวที่ปุกในดินที่ป่นเปื้อนจะมีค่าน้ำหนักสดของยอดสูงที่สุดโดยมีค่าระหว่าง 0.4-0.5 ก. โดยระดับความเข้มข้นรวมของแอนทราซีนและพลูอ่อนเรนทีนที่ป่นเปื้อนในดินสูงสุดคือ 800 มก./กก. ส่งผลต่อความยาวยอดของกระเจียบเขียวเข่นกัน จะเห็นว่าความยาวยอดของกระเจียบเขียวที่ปุกในดินที่ป่นเปื้อนแอนทราซีนและพลูอ่อนเรนทีนที่ระดับความเข้มข้นรวม 800 มก./กก. มีค่าระหว่าง 3.8-7.6 ซม. ในขณะที่ความยาวยอดของกระเจียบเขียวที่ปุกในดินที่ป่นเปื้อนและดินที่ป่นเปื้อนแอนทราซีนและพลูอ่อนเรนทีนที่ระดับความเข้มข้นรวม 200 มก./กก. มีความยาวที่มากกว่า โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 11.9-13.4 และ 10.0-13.5 ซม. ตามลำดับ นอกจากนี้ชนิดและความเข้มข้นของสารลดแรงตึงผิวยังส่งผลต่อความยาวยอดของกระเจียบเขียวอีกด้วย เช่น การได้รับทวีน 80 ที่ระดับความเข้มข้นเป็น 10 เท่าของค่าความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเซลล์มีแนวโน้มกระตุนให้กระเจียบเขียวมีความยาวยอดที่ยาวกว่ากระเจียบเขียวที่ไม่ได้รับสารลดแรงตึงผิวนิดใดเลย

ทั้งที่ปุกในดินที่ไม่ป่นเปื้อนหรือปุกในดินป่นเปื้อนแอนทราซีนและ พลูอ่อนเรนทีนที่ระดับความเข้มข้นรวม 200 มก./กก.โดยความยาวยอดของกระเจียบเขียวมีค่าเท่ากับ 13.5 ซม. เมื่อปุกในดินที่ป่นเปื้อนที่ระดับความเข้มข้นรวมเป็น 200 มก./กก. และได้รับทวีน 80 ที่ระดับความเข้มข้น 10 เท่าของค่าความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเซลล์ ส่วนความยาวของกระเจียบเขียวจะมีค่าเพียง 10 ซม. เมื่อปุกในดินป่นเปื้อนที่ระดับความเข้มข้นรวมของแอนทราซีนและพลูอ่อนเรนทีนเป็น 200 มก./กก. เช่นกัน แต่ไม่ได้รับสารลดแรงตึงผิวนิดใดเลย นอกจากนี้ยังพบว่าการได้รับ ไทรทرونอีกซ์-100 และทวีน 80 ที่ระดับความเข้มข้น 1 เท่า และ 10 เท่าของค่าความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเซลล์มีแนวโน้มแสดงความเป็นพิษร่วมกับแอนทราซีนและพลูอ่อนเรนทีนที่ป่นเปื้อนในดินที่ระดับความเข้มข้นรวมเป็น 800 มก./กก. เนื่องจากความยาวยอดของกระเจียบเขียวที่ปุกในดินดังกล่าวและไทรทرونอีกซ์-100 หรือทวีน 80 จะมีความยาวเพียง 2.8-6.6 ซม. ในขณะที่ความยาวยอดของกระเจียบเขียวที่ปุกในดินที่ป่นเปื้อนที่ระดับความเข้มข้นเดียวกันนี้ แต่ไม่ได้รับสารลดแรงตึงผิวนิดใดเลยมีความยาวยอดเท่ากับ 7.6 ซม.

สำหรับผลของแอนทราซีนและพลูอ่อนเรนทีนร่วมกับสารลดแรงตึงผิวต่อการเจริญของรากกระเจียบเขียวพบว่าสารลดแรงตึงผิวทั้งสองชนิดที่ระดับความเข้มข้นแตกต่างกันไม่ส่งผลต่อความยาวรากและน้ำหนักแห้งของรากกระเจียบเขียวที่ปุกในดินที่มีลักษณะเดียวกัน การปลูกกระเจียบเขียวในดินที่มีระดับการปนเปื้อนของแอนทราซีนและพลูอ่อนเรนทีนที่สูงขึ้น ส่งผลต่อการเจริญของรากกระเจียบเขียวได้มากกว่าโดยเมื่อได้รับสารลดแรงตึงผิวนิดเดียวกันและระดับความเข้มข้นเดียวกัน พบว่ารากกระเจียบเขียวที่ปุกในดินป่นเปื้อน แอนทราซีนและพลูอ่อนเรนทีนที่ระดับความเข้มข้นรวมเป็น 800 มก./กก. มีแนวโน้มของความยาวรากและน้ำหนักสดของรากมีค่าต่ำกว่าความยาวรากและน้ำหนักสดของรากกระเจียบเขียวที่ปุกในดินที่

ไม่เป็นเปื้อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ความยาวรากของกระเจียบเขียวที่ปลูกในดินที่ปั้นเปื้อนแอนทราซีนและฟลูออเรนที่น้ำดับความเข้มข้นรวม 800 มก./กก. มีค่าระหว่าง 1.6-2.3 ซม. ส่วนความยาวรากของกระเจียบเขียวที่ปลูกในดินที่ปั้นเปื้อนแอนทราซีนและฟลูออเรนที่น้ำดับความเข้มข้นรวม 200 มก./กก. มีค่าระหว่าง 3.3-6.3 ซม. ในขณะที่ความยาวรากของกระเจียบเขียวที่ปลูกในดินที่ไม่ปั้นเปื้อนมีค่าอยู่ระหว่าง 6.6-7.8 ซม. สำหรับแนวโน้มของน้ำหนักสดของรากกระเจียบเขียวที่ปลูกในดินที่ปั้นเปื้อนแอนทราซีนและฟลูออเรนที่น้ำดับความเข้มข้นรวม 800 มก./กก. มีค่าระหว่าง 0.04-0.05 ก. ซึ่งเป็นค่าที่น้อยกว่าน้ำหนักสดของรากกระเจียบเขียวที่ปลูกในดินที่ไม่ปั้นเปื้อนซึ่งมีค่าระหว่าง 0.05-0.10 ก. สำหรับน้ำหนักแห้งของรากกระเจียบเขียวไม่ได้รับผลกระทบจากการปั้นเปื้อนรวมกันระหว่างแอนทราซีนและฟลูออเรนที่น้ำรวมทั้งการ

ได้รับสารลดแรงตึงผิว ถึงแม้ชนิดและระดับความเข้มข้นของสารลดแรงตึงผิวจะไม่ส่งผลต่อความยาวรากและน้ำหนักแห้งของราก แต่กลับส่งผลกระทบต่อน้ำหนักสดของรากกระเจียบเขียว โดยการได้รับทวีน 80 ที่ระดับความเข้มข้น 1 เท่าของค่าความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเซลล์มีแนวโน้มกระตุ้นให้น้ำหนักสดของรากกระเจียบเขียวทั้งที่ปลูกในดินที่ไม่ปั้นเปื้อนและปลูกในดินที่ปั้นเปื้อนแอนทราซีนและฟลูออเรนที่น้ำดับความเข้มข้นรวม 200 มก./กก. มีแนวโน้มสูงกว่าการไม่ได้รับสารลดแรงตึงผิวนิดใดๆ หรือการได้รับทวีน 80 ที่ระดับความเข้มข้น 10 เท่าของค่าความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเซลล์หรือการได้รับไทรทرونอี็คซ์-100 ที่ทั้งสองระดับความเข้มข้น ลักษณะของต้นกล้ากระเจียบเขียวที่เจริญในดินที่ปั้นเปื้อนพีเอชและได้รับสารลดแรงตึงผิวแสดงในรูปที่ 1

ตารางที่ 3 การเจริญของกระเจี้ยบเขียวที่ปลูกในดินไม่ป่นเปื้อนและดินที่ป่นเปื้อนแอนตราซีนร่วมกับฟลูออแรนทีน ในสภาวะที่ได้รับไทรทرونเอ็คซ์-100 และทวีน 80 ที่ระดับความเข้มข้นเป็น 1 เท่า และ 10 เท่าของค่าความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเซลล์

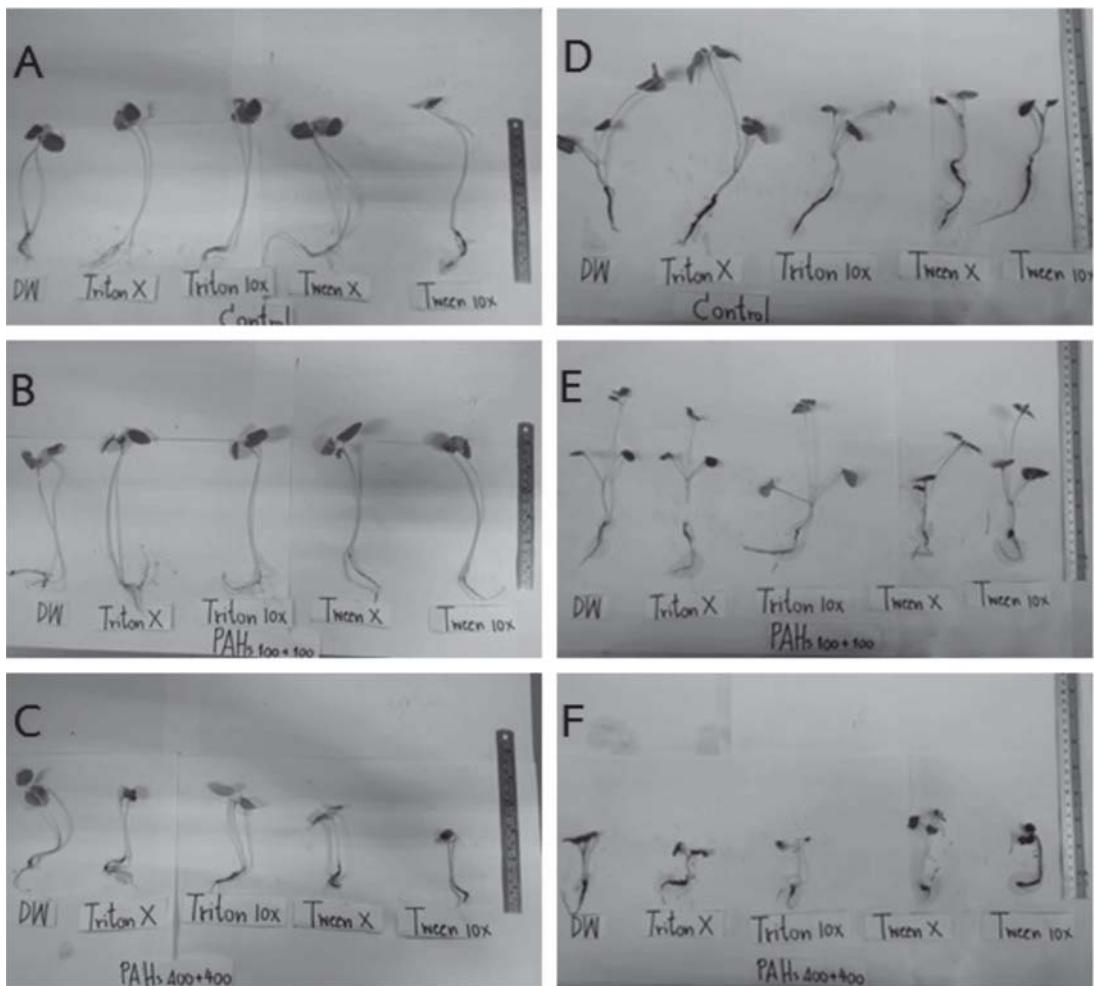
หัวเมนท์	การเจริญของยอด			การเจริญของราก		
	ความยาว	น้ำหนักสด	น้ำหนักแห้ง	ความยาว	น้ำหนักสด	น้ำหนักแห้ง
	(ซม.)	(ก.)	(ก.)	(ซม.)	(ก.)	(ก.)
ดินไม่ป่นเปื้อน						
น้ำกลั่น	11.9±0.4 ^c	0.37±0.03 ^a	0.04±0.004 ^a	7.3±0.7 ^a	0.05±0.004 ^c	0.003±0.0004 ^a
ไทรทرونเอ็คซ์-100 (1xCMC)	12.2±0.4 ^{b,c}	0.43±0.03 ^a	0.04±0.003 ^a	7.3±0.9 ^a	0.06±0.007 ^{b,c}	0.003±0.0004 ^a
ไทรทرونเอ็คซ์-100 (10xCMC)	12.8±0.3 ^{a,b,c}	0.44±0.02 ^a	0.03±0.002 ^a	7.8±0.8 ^a	0.08±0.008 ^{a,b}	0.004±0.0004 ^a
ทวีน 80 (1xCMC)	13.0±0.3 ^{a,b}	0.49±0.03 ^a	0.04±0.003 ^a	7.2±0.8 ^a	0.10±0.010 ^a	0.004±0.0005 ^a
ทวีน 80 (10xCMC)	13.4±0.3 ^a	0.45±0.02 ^a	0.03±0.003 ^a	6.6±0.7 ^a	0.07±0.006 ^{b,c}	0.003±0.0003 ^a
ดินป่นเปื้อน						
(ความเข้มข้นรวม 200 มก./กก.)						
น้ำกลั่น	10.0±0.4 ^{c,*}	0.35±0.02 ^a	0.04±0.003 ^a	3.3±0.2 ^{a,*}	0.05±0.004 ^b	0.004±0.0003 ^a
ไทรทرونเอ็คซ์-100 (1xCMC)	11.5±0.2 ^b	0.39±0.02 ^a	0.04±0.004 ^a	4.7±0.3 ^{a,*}	0.06±0.004 ^b	0.003±0.0003 ^a
ไทรทرونเอ็คซ์-100 (10xCMC)	11.9±0.3 ^b	0.39±0.02 ^a	0.04±0.004 ^a	5.6±0.4 ^{a,*}	0.06±0.004 ^{b,*}	0.003±0.0002 ^a
ทวีน 80 (1xCMC)	12.1±0.6 ^b	0.38±0.03 ^{a,*}	0.04±0.005 ^a	6.3±0.5 ^a	0.08±0.007 ^{a,*}	0.004±0.0004 ^a
ทวีน 80 (10xCMC)	13.5±0.4 ^a	0.37±0.02 ^a	0.03±0.004 ^a	4.7±0.6 ^{a,*}	0.05±0.004 ^{b,*}	0.003±0.0003 ^a
ดินป่นเปื้อน						
(ความเข้มข้นรวม 800 มก./กก.)						
น้ำกลั่น	7.6±0.3 ^{a,*}	0.30±0.02 ^{a,*}	0.03±0.004 ^a	2.2±0.3 ^{a,*}	0.04±0.002 ^a	0.003±0.0002 ^a
ไทรทرونเอ็คซ์-100 (1xCMC)	5.5±0.2 ^{b,*}	0.30±0.02 ^{a,*}	0.02±0.003 ^a	2.0±0.3 ^{a,*}	0.04±0.005 ^{a,*}	0.003±0.0004 ^a
ไทรทرونเอ็คซ์-100 (10xCMC)	4.8±0.5 ^{b,*}	0.23±0.02 ^{a,*}	0.03±0.004 ^a	2.3±0.3 ^{a,*}	0.04±0.005 ^{a,*}	0.004±0.0004 ^a
ทวีน 80 (1xCMC)	3.8±0.3 ^{c,*}	0.19±0.03 ^{a,*}	0.03±0.007 ^a	1.9±0.3 ^{a,*}	0.05±0.006 ^{a,*}	0.004±0.0012 ^a
ทวีน 80 (10xCMC)	6.6±0.6 ^{a,b,*}	0.29±0.02 ^{a,*}	0.01±0.006 ^a	1.6±0.3 ^{a,*}	0.05±0.006 ^{a,*}	0.003±0.0014 ^a

หมายเหตุ: ตัวอักษรภาษาอังกฤษพิมพ์เล็กที่ต่างกัน หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) ระหว่างลักษณะการเจริญของพืชที่ปลูกในดินที่มีลักษณะเหมือนกันภายใต้ความเข้มข้นเดียวกัน ส่วนเครื่องหมาย * หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) ระหว่างดินป่นเปื้อนที่ระดับความเข้มข้นต่าง ๆ และดินที่ไม่ป่นเปื้อนภายใต้สภาวะการได้รับสารลดแรงดึงผิวชนิดเดียวกันและระดับความเข้มข้นเดียวกัน

3.2 ผลของแอนทราซีน พลูอ่อนรานทีนและสารลดแรงตึงผิวต่อการเจริญของบานเย็น

จากผลการทดลองในตารางที่ 4 จะเห็นว่าสารลดแรงตึงผิวทั้งสองชนิด ได้แก่ ไตรทرونเอ็กซ์-100 และทวีน 80 ที่ระดับความเข้มข้น 1 เท่า และ 10 เท่า ของค่าความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเมเซลล์ไม่ส่งผลต่อการเจริญของทั้งยอดและรากของบานเย็น สิ่งที่ส่งผลต่อการเจริญที่ยอดและรากของบานเย็น ได้แก่ ระดับความเข้มข้นของแอนทราซีนและพลูอ่อนรานทีนที่ป่นเปื้อนในดิน เช่น ในสภาวะที่ไม่เติมสารลดแรงตึงผิวนิดใดเลยพบว่าความพยายามของบานเย็นที่ปลูกในดินที่ไมป่นเปื้อนมีค่าเท่ากับ 11.2 ซม. ในขณะที่บานเย็นที่ปลูกในดินที่ป่นเปื้อน แอนทราซีนและพลูอ่อนรานทีนที่ระดับความเข้มข้นอย่างละ 400 มก./กก. มีความพยายามเดียวกันที่ 2.9 ซม. หรือในสภาวะที่เติมสารลดแรงผิวทวีน 80 ที่ระดับความเข้มข้นเป็น 10 เท่าของค่าความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเมเซลล์ทำให้ความพยายามลดลงและความพยายามของรากของบานเย็นที่ปลูกในดินที่ป่นเปื้อน แอนทราซีนและพลูอ่อนรานทวีนมีค่าเพียง 3.0 และ 3.1 ซม. ตามลำดับ ในขณะที่ความพยายามลดลงและความพยายามของรากของบานเย็นที่ปลูกในดินที่ไมป่นเปื้อนภายใต้สภาวะการได้รับสารลดแรงตึงผิวทวีน 80 ที่ระดับความเข้มข้นเดียวกันมีค่าสูงถึง 9.1 และ 7.8 ซม. ตามลำดับ

การป่นเปื้อนร่วมกันของแอนทราซีนและพลูอ่อนรานทีนส่งผลต่อน้ำหนักสดของยอดและรากในลักษณะเดียวกับความพยายามของยอดและราก โดยสารลดแรงตึงผิวทั้งสองชนิดในระดับความเข้มข้นต่าง ๆ ไม่ส่งผลให้น้ำหนักสดของยอดหรือราก และน้ำหนักแห้งของยอดหรือรากที่ปลูกในดินลักษณะเดียวกันแตกต่างกัน แต่ระดับการป่นเปื้อนของแอนทราซีนและพลูอ่อนรานทีนที่แตกต่างกันจะส่งผลต่อน้ำหนักของยอดและราก เช่น ในสภาวะที่ได้รับสารลดแรงตึงผิวไตรทرونเอ็กซ์-100 ที่ระดับความเข้มข้น 10 เท่าของค่าความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเมเซลล์พบว่า น้ำหนักสดของรากบานเย็นที่ปลูกในดินที่ป่นเปื้อนแอนทราซีนและพลูอ่อนรานทีนที่ระดับความเข้มข้นอย่างละ 100 และ 400 มก./กก. มีค่าเพียง 0.06 และ 0.08 ก. ส่วนบานเย็นที่ปลูกในดินที่ไมป่นเปื้อนมีน้ำหนักสดของรากเท่ากับ 0.15 ก. เป็นต้น โดยแนวโน้มของแอนทราซีนและพลูอ่อนรานทีนที่ระดับความเข้มข้นอย่างละ 400 มก./กก. มีแนวโน้มเป็นพิษต่อบานเย็นมากกว่าที่ระดับการป่นเปื้อนของสารทั้งสองเป็นอย่างละ 100 มก./กก. ลักษณะของต้นกล้าบานเย็นที่เจริญในดินที่ป่นเปื้อนพีเอเซชและได้รับสารลดแรงตึงผิวแสดงในรูปที่ 1

รูปที่ 1 ลักษณะของต้นกล้ากระเจียบเขียว (A-C) และบานเย็น (D-F) ที่เจริญในดินที่ปนเปื้อนแอนทรากซินและพลูอ่อนแรงที่เป็นเวลา 20 วัน และได้รับสารลดแรงตึงผิวสัมเคราะห์ความเข้มข้นต่าง ๆ กัน ในวันที่ 13 หลัง เพาะเมล็ด

ตารางที่ 4 การเจริญของบานเย็นที่ปลูกในดินไม่ปนเปื้อนและดินที่ปนเปื้อนแอนตราซีนร่วมกับฟลูออแรนทินในสภาพที่ได้รับไทรทرونอีกซ์-100 และทวีน 80 ที่ระดับความเข้มข้นเป็น 1 เท่า และ 10 เท่าของค่าความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเซลล์

ทรัพยากราก	การเจริญของยอด			การเจริญของราก		
	ความยาว (ซม.)	น้ำหนักสด	น้ำหนักแห้ง	ความยาว (ซม.)	น้ำหนักสด	น้ำหนักแห้ง
		(ก.)	(ก.)		(ก.)	(ก.)
ดินปนเปื้อน						
น้ำกลั่น	11.2±1.2 ^a	0.51±0.08 ^a	0.02±0.005 ^a	6.6±1.2 ^a	0.09±0.02 ^a	0.013±0.006 ^a
ไทรทرونอีกซ์-100 (1xCMC)	7.1±1.2 ^a	0.52±0.09 ^a	0.03±0.004 ^a	6.2±0.8 ^a	0.13±0.02 ^a	0.017±0.003 ^a
ไทรทرونอีกซ์-100 (10xCMC)	7.8±1.8 ^a	0.56±0.09 ^a	0.02±0.004 ^a	7.0±2.0 ^a	0.15±0.02 ^a	0.020±0.003 ^a
ทวีน 80 (1xCMC)	7.8±1.0 ^a	0.42±0.05 ^a	0.02±0.002 ^a	5.8±1.0 ^a	0.09±0.01 ^a	0.011±0.002 ^a
ทวีน 80 (10xCMC)	9.1±1.0 ^a	0.52±0.05 ^a	0.02±0.001 ^a	7.8±0.6 ^a	0.10±0.01 ^a	0.010±0.002 ^a
ดินปนเปื้อน (ความเข้มข้นรวม 200 มก./กก.)						
น้ำกลั่น	7.7±1.5 ^a	0.34±0.05 ^a	0.02±0.002 ^a	5.6±1.0 ^a	0.09±0.02 ^a	0.008±0.002 ^a
ไทรทرونอีกซ์-100 (1xCMC)	7.6±0.9 ^a	0.39±0.05 ^a	0.03±0.006 ^a	5.9±0.5 ^a	0.09±0.01 ^a	0.006±0.001 ^{a*}
ไทรทرونอีกซ์-100 (10xCMC)	6.4±0.9 ^a	0.30±0.04 ^{a*}	0.02±0.004 ^a	2.8±0.5 ^{a*}	0.06±0.00 ^{a*}	0.004±0.001 ^{a*}
ทวีน 80 (1xCMC)	7.7±1.4 ^a	0.39±0.08 ^a	0.02±0.004 ^a	5.4±1.7 ^a	0.10±0.02 ^a	0.016±0.007 ^a
ทวีน 80 (10xCMC)	10.5±0.8 ^a	0.54±0.04 ^a	0.02±0.003 ^a	7.4±1.7 ^a	0.09±0.02 ^a	0.012±0.002 ^a
ดินปนเปื้อน (ความเข้มข้นรวม 800 มก./กก.)						
น้ำกลั่น	2.9±0.4 ^{a*}	0.19±0.02 ^{a*}	0.02±0.002 ^a	2.9±0.4 ^{a*}	0.08±0.01 ^a	0.011±0.003 ^a
ไทรทرونอีกซ์-100 (1xCMC)	4.5±1.1 ^a	0.26±0.08 ^{a*}	0.02±0.006 ^a	3.8±0.7 ^{a*}	0.10±0.03 ^a	0.006±0.002 ^{a*}
ไทรทرونอีกซ์-100 (10xCMC)	3.9±0.6 ^a	0.24±0.04 ^{a*}	0.02±0.004 ^a	2.4±0.8 ^{a*}	0.08±0.02 ^{a*}	0.009±0.002 ^{a*}
ทวีน 80 (1xCMC)	5.6±1.0 ^a	0.24±0.04 ^a	0.02±0.002 ^a	4.1±0.3 ^{a*}	0.09±0.02 ^a	0.017±0.005 ^a
ทวีน 80 (10xCMC)	3.0±1.0 ^{a*}	0.22±0.07 ^{a*}	0.02±0.004 ^a	3.1±0.4 ^{a*}	0.05±0.02 ^{a*}	0.008±0.004 ^a

หมายเหตุ: ตัวอักษรภาษาอังกฤษมีเพิ่มเติมที่ต่างกัน หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) ระหว่างลักษณะการเจริญของพืชที่ปลูกในดินที่มีลักษณะเหมือนกันภายในการคลุมน์เดียวกัน ส่วนเครื่องหมาย * หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P<0.05$) ระหว่างดินปนเปื้อนที่ระดับความเข้มข้นต่าง ๆ และดินที่ไม่ปนเปื้อนภายใต้สภาวะการได้รับสารลดแรงตึงผิวน้ำโดยวันและระดับความเข้มข้นเดียวกัน

จากผลการทดลองจะเห็นได้ว่าสารลดแรงตึงผิวหั้งสองชนิดที่ใช้ในการศึกษานี้ได้แก่ ไทรทرونเอ็กซ์-100 และทวีน 80 ที่ระดับความเข้มข้นเท่ากับ 1 เท่า ($0.24 \text{ มิลลิโนล/กร.}$ สำหรับไทรทرونเอ็กซ์-100 และ $0.12 \text{ มิลลิโนล/กร.}$ สำหรับทวีน 80) และ 10 เท่าของค่าความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเมเซลล์ ($2.40 \text{ มิลลิโนล/กร.}$ สำหรับไทรทرونเอ็กซ์-100 และ $1.20 \text{ มิลลิโนล/กร.}$ สำหรับทวีน 80) ในสังผลต่อร้อยละการลดชีวิตของบ้านเย็นที่ปลูกในดินที่ปนเปื้อนร่วมกันระหว่างแอนตราซีนและฟลูออแรนทีนที่ระดับความเข้มข้นรวมเป็น 200 และ 800 มก./กร. การใช้ทวีน 80 ที่ระดับความเข้มข้นเป็น 1 เท่าของค่าความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเมเซลล์ส่งผลกระทบตุนให้ร้อยละการลดชีวิตของบ้านเย็นเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับบ้านเย็นที่ไมได้รับสารลดแรงตึงผิวนิดใดเลย ซึ่งทวีน 80 เคยมีรายงานว่าเป็นพิษต่อพืชต่างๆ โดยการลดถัวอัลฟลฟ้าที่เจริญในดินไม่ปนเปื้อนด้วยทวีน 80 ที่ความเข้มข้น $0.25 - 3$ เท่าของค่าความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเมเซลล์ทุกสัปดาห์ เป็นเวลา 3 สัปดาห์ ไม่ส่งผลต่อการออกของถัวอัลฟลฟ้าและการลดให้ต้นกล้าอัลฟลฟ้าในช่วงสองสัปดาห์แรกทวีน 80 ที่ความเข้มข้น $0.25 - 1$ เท่าของค่าความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเมเซลล์ทำให้น้ำหนักแห้งของยอดอัลฟลฟ้าเพิ่มขึ้นด้วย [14] ซึ่งในการศึกษาครั้นี้พบว่าทวีน 80 สามารถเพิ่มความมียอดและน้ำหนักสดของรากกระเจียบเขียวได้ในดินที่ไม่ปนเปื้อนหรือปนเปื้อนพีเออเชที่ความเข้มข้นรวม 200 มก./กร. แต่ไม่เพิ่มผลเช่นนี้ในบ้านเย็น การที่สารอลิพิธินทรีที่ความเข้มข้นต่าจะกระตุนการเจริญเติบโตของพืชแต่แสดงความเป็นพิษ เมื่อความเข้มข้นสูงขึ้นนั้นเรียกว่า ออร์เมซิส (Hormesis) ซึ่งพบได้ในการตอบสนองของพืชต่อสารอลิพิธินทรีหยาดชนิด ก็ติดจากการปรับตัวทางเมtababolism ของพืช [18] ซึ่งพบการเกิดออร์เมซิสกับสารลดแรงตึงผิวในการทดลองนี้ด้วย

ความเป็นพิษส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นกับกระเจียบเขียวและบ้านเย็นมีสาเหตุหลักมาจากการได้รับแอนตราซีนและฟลูออแรนทีนที่ปนเปื้อนร่วมกันในดิน การเติมสารลดแรงตึงผิวลงไปในวันที่ 13 หลังจากที่พืชออกเป็นต้นกล้าและมีใบจริงแล้วไม่ทำให้ความเป็นพิษของหั้งแอนตราซีนและฟลูออแรนทีนต่อพืชเพิ่มขึ้น โดยการเจริญเติบโตของกระเจียบเขียวและบ้านเย็นที่ลดลงซึ่งประเมินจากความยาวของยอดกับรากและน้ำหนักของยอดกับรากมาจากการเพาะต้นกล้าในดินที่ปนเปื้อนแอนตราซีนและฟลูออแรนทีนในดินที่มีความเข้มข้นรวมของสารหั้งสองชนิดสูงขึ้น และเมื่อความเข้มข้นรวมของแอนตราซีนและฟลูออแรนทีนเพิ่มขึ้นเป็น 800 มก./กร. จะสังผอยให้การเจริญของพืชลดลงได้มากกว่าต้นกล้าที่เจริญในดินที่มีระดับความเข้มข้นรวมของแอนตราซีนและฟลูออแรนทีนเป็น 200 มก./กร. พืชที่เลือกใช้ในการศึกษานี้ถือว่ามีความทนทานต่อความเป็นพิษของแอนตราซีนและฟลูออแรนทีนมากเนื่องจากในการศึกษาอื่นๆ ที่ทำการทดสอบความเป็นพิษของแอนตราซีนและฟลูออแรนทีนที่ระดับต่ำกว่านี้แต่สารหั้งสองกลับส่งผลเป็นพิษต่อพืช เช่น แอนตราซีนที่ปนเปื้อนในดินที่ความเข้มข้น 400 มก./กร. ทำให้ความยาวรากของถัวพุ่ม ถัวฝักยาว และถัวเขียวลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเทียบกับชุดควบคุม [19] หรือฟลูออแรนทีนที่ระดับความเข้มข้น $5 \text{ ไมโคร-โมลาร์/l.}$ ยับยั้งการเจริญของรากถัวลันเตา [12] อย่างไรก็ตามความเป็นพิษของสารอลิพิษต่อพืชยังอาจขึ้นอยู่กับชนิดของพืชด้วย โดยพืชแต่ละชนิดจะมีความไวต่อการได้รับสารอลิพิษแตกต่างกัน เช่น การได้รับฟลูออแรนทีนที่ระดับความเข้มข้นเพียง 0.1 มก./กร. ผ่านทางรากของ *Populus nigra* สามารถยับยั้งพัฒนาการของยอดและการนำสารอาหารเข้าสู่ต้นพืชได้ [8]

ส่วนการเติมสารลดแรงตึงผิวลงไปแล้วไม่สนับสนุนให้พีเออเชทหั้งสองชนิดมีความเป็นพิษต่อพืชมากขึ้นอาจเกิดจากปัจจัยหลายประการ เช่น พืชทั้งสอง

มีความทันทันต่อแอนตราซีนและฟลูอแรนที่น้ำได้อยู่แล้ว โดยบานเย็นมักใช้เป็นไม่ประดับที่ปลูกอยู่ริมถนนทำให้มีโอกาสสัมผัสกับพืชอื่นที่ปลดปล่อยมาจากการไหม้เครื่องยนต์เป็นประจำซึ่งเป็นเหตุผลหนึ่งที่เลือกใช้บานเย็นโดยคาดว่าบานเย็นอาจจะสามารถปรับตัวให้ทนทานต่อพืชอื่นได้ ส่วนกระเจี๊ยบเขียวนั้นมีรายงานว่าเคยใช้บำบัดคืนที่ปนเปื้อนร่วมกันระหว่างแอนตราซีน (ความเข้มข้น 70 มก./กก.) และตะกั่วมาก่อน [20] ถึงแม้การศึกษานี้จะใช้ระดับของแอนตราซีนและฟลูอแรนที่น้ำที่สูงกว่ารวมทั้งเติมสารลดแรงตึงผิวร่วมด้วย แต่กระเจี๊ยบก็ยังคงมีความทนทานต่อการปนเปื้อนของสารมลพิษทั้งสามในดินได้ดี ตามทฤษฎีแล้วการเติมสารลดแรงตึงผิวลงไปสามารถเพิ่มการชำระสารที่มีความสามารถในการละลายน้ำต่ำให้ถูกชะออกจากการดินได้มากขึ้นก็ตาม [17] โดยแอนตราซีนและฟลูอแรนที่น้ำที่ปนเปื้อนในดินทดสอบจากถุงอะกอม่า แต่อาจไม่ถูกลำเลียงเข้าสู่เซลล์พืชซึ่งทำให้ความเป็นพิษที่เกิดขึ้นกับกระเจี๊ยบและบานเย็นในการศึกษานี้พบไม่มากนัก เนื่องจากสารที่มีรายงานว่าจะสามารถลำเลียงเข้าสู่ภายในเนื้อเยื่อพืชได้จะต้องมีค่า Log K_{ow} อยู่ระหว่าง 0.5-3 [21] ในขณะที่แอนตราซีนและฟลูอแรนที่น้ำมีค่า Log K_{ow} เท่ากับ 4.45 และ 5.33 ตามลำดับ [22] เมื่อพิจารณาจากค่า Log K_{ow} แล้วจะเห็นว่าสารทั้งสองมีความสามารถในการละลายน้ำต่ำมาก ดังนั้นโอกาสที่จะถูกลำเลียงเข้าสู่พืชจะต่ำไปด้วย การที่สารทั้งสองไม่ถูกลำเลียงเข้าสู่พืชอาจเพียงถูกดูดซับอยู่ที่รากเท่านั้น [23] และอาจเป็นสาเหตุให้มีความเป็นพิษต่อพืชต่ำได้ โดยผลการทดลองที่ได้นับว่าเป็นข้อดีเนื่องจากพืชทดสอบมีความทนทานต่อความเป็นพิษของพืชอื่นและสารลดแรงตึงผิวได้ดี ดังนั้นในอนาคตหากมีการนำพืชทั้งสองไปใช้บำบัดในบริเวณที่ปนเปื้อนเพื่อการตัดตู้กิจกรรมการย่อยสลายพืชอื่นโดยจุลินทรีย์ที่อาศัยในดินและบริเวณรอบรากพืชร่วมกับการใช้สารลดแรงตึงผิวสังเคราะห์ย้อมทำได้

4. สรุป

ทั้งบานเย็นและกระเจี๊ยบเขียวสามารถเจริญเติบโตในดินที่ปนเปื้อนแอนตราซีนและฟลูอแรนที่น้ำที่ความเข้มข้นรวม 200 และ 800 มก./กก. ร่วมกับการได้รับสารลดแรงตึงผิวสังเคราะห์ทั้งไทรทرونเอ็กซ์-100 และทวิน 80 ได้ โดยทวิน 80 ที่ความเข้มข้น 1 เท่าของค่าความเข้มข้นวิกฤตที่จะเริ่มเกิดไมเซลล์เป็นพิษต่อกระเจี๊ยบเขียวน้อยที่สุด ในขณะที่สารลดแรงตึงผิวทุกชนิดเป็นพิษต่อบานเย็นไม่แตกต่างกัน ความเป็นพิษมีผลกระทบเพิ่มมากขึ้นเมื่อความเข้มข้นของพืชอื่นในดินเพิ่มขึ้น ดังนั้นพืชทั้งสองชนิดนี้จึงมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ปลูกเพื่อฟื้นฟูดินที่ปนเปื้อนพืชอื่นความเข้มข้นในระดับ 200 มก./กก. ร่วมกับการใช้สารลดแรงตึงผิวสังเคราะห์ได้

5. กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบุประมาณสนับสนุนในการทำงานจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ 2560 และ Prof. Dr. Hung Lee สำหรับคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการทำงาน

6. เอกสารอ้างอิง

- [1] S. Pongpiachan, D. Tipmanee, W. Deelaman, J. Muprasit, P. Feldens and K. Schwarzer, “Risk assessment of the presence of polycyclic aromatic hydrocarbons (PAHs) in coastal areas of Thailand affected by the 2004 tsunami,” *Marine Pollution Bulletin*, vol. 76, no. 1-2, pp. 370-378, 2013.
- [2] L. Hu, X. Shi, S. Qiao, T. Lin, Y. Li, Y. Bai, B. Wu, S. Liu, N. Kornkanithan and S. Khoktiattiwong, “Sources and mass inventory of sedimentary polycyclic

- aromatic hydrocarbons in the Gulf of Thailand: Implications for pathways and energy structure in SE Asia," *Science of the Total Environment*, vol. 575, pp. 982–995, 2017.
- [3] J. Wang, X. Zhang, W. Ling, R. Liu, J. Liu, F. Kang and Y. Gao, "Contamination and health risk assessment of PAHs in soils and crops in industrial areas of the Yangtze River Delta region, China," *Chemosphere*, vol. 168, pp. 976-987, 2017.
- [4] S. Suman, A. Sinha and A. Tarafdar, "Polycyclic aromatic hydrocarbons (PAHs) concentration levels, pattern, source identification and soil toxicity assessment in urban traffic soil of Dhanbad, India," *Science of the Total Environment*, vol. 545-546, pp. 353-360, 2016.
- [5] R. Boonyatumanond, G. Wattayakorn, A. Togo and H. Takada, "Distribution and origins of polycyclic aromatic hydrocarbons (PAHs) in riverine, estuarine, and marine sediments in Thailand," *Marine Pollution Bulletin*, vol. 52, pp. 942-956, 2006.
- [6] W. Chouychai, A. Thongkukiatkul, S. Upatham, H. Lee, P. Pokethitiyook and M. Kruatrachue, "Phytotoxicity assay of crop plants to phenanthrene and pyrene contaminants in acidic Soil," *Environmental Toxicology*, vol. 22, no. 6, pp. 597-604, 2007.
- [7] R. Aina, L. Palin and S. Citterio, "Molecular evidence for benzo[a]pyrene and naphthalene genotoxicity in *Trifolium repens* L.," *Chemosphere*, vol. 65, no. 4, pp. 666-673, 2006.
- [8] R. Witting, H.-J. Ballach and A. Kuhn, "Exposures of the root of *Populus nigra* L. cv. Loenen to PAHs and its effect on growth and water balance," *Environmental Science and Pollution Research*, vol. 10, no. 4, pp. 235-244, 2003.
- [9] A. Mallakin, T. S. Babu, D. G. Dixon and B. M. Greenberg, "Sites of toxicity of specific photooxidation products of anthracene to higher plants: Inhibition of photosynthetic activity and electron transport in *Lemna gibba* L. G-3 (duckweed)," *Environmental Toxicology*, vol. 17, no. 5, pp. 462-471, 2002.
- [10] P. Henner, M. Schiavon, V. Druelle and E. Lichtfouse, "Phytotoxicity of ancient gaswork soils: Effect of polycyclic aromatic hydrocarbons (PAHs) on plant germination," *Organic Geochemistry*, vol. 30, no. 8, pp. 963-969, 1999.
- [11] M. Kummerová and E. Kmentová, "Photoinduced toxicity of fluoranthene on germination and early development of plant seedling," *Chemosphere*, vol. 56, no. 4, pp. 387-393, 2004.
- [12] M. Kummerová, L. Váňová, J. Krulová and Š. Zezulka, "The use of physiological characteristics for comparison of organic compounds phytotoxicity," *Chemosphere*, vol. 71, no. 11, pp. 2050-2059, 2008.

- [13] J. Tong, M. Nakajima, H. Nabetani and Y. Kikuchi, "Surfactant effect on production of monodispersed by microchannel emulsification methods," *Journal of Surfactant Detergent*, vol. 3, no. 3, pp. 285-293, 2000.
- [14] A. C. Agnello, D. Huguenot, D. van Hullebusch and G. Esposito, "Phytotoxicity of citric acid and Tween®80 for potential use as soil amendments in enhanced phytoremediation," *International Journal of Phytoremediation*, vol. 17, no. 7, pp. 669-677, 2015.
- [15] C. Liao, X. Liang, G. Lu, T. Thai, W. Xu and Z. Dang, "Effect of surfactant amendment to phytoremediation by maize (*Zea mays* L.)," *Ecotoxicology and Environmental Safety*, vol. 112, pp. 1-6, 2015.
- [16] D. Ferruzan, Y. Güden, A. Halide, Ö. Fatmanur and L. Sinem, "Phytotoxic effects of non-ionic surfactant octylphenol series (Triton X-100, Triton X-114, Triton X-405) on onion," *Asian Journal of Chemistry*, vol. 24, no. 12, pp. 5746-5748, 2012.
- [17] X. Mao, R. Jiang, W. Xiao and J. Yu, "Use of surfactants for the remediation of contaminated soils: A Review," *Journal of Hazardous Materials*, vol. 285, pp. 419-435, 2015.
- [18] V. F. Medina, E. Maestri, A. C. Dietz and S.C. McCutcheon, "Plant tolerances to contaminants" in *Phytoremediation: Transformation and Control of Contaminants*, S.C. McCutcheon and J. L. Schnoor, Eds. Hoboken: Wiley-Interscience, 2003, pp.189-232.
- [19] K. Somtrakoon, D. Phalaphol and W. Chouychai, "Phytotoxicity of anthracene and phenanthrene contaminants in soil on legume seed germination and subsequent seedling growth," *Srinakharinwirot University Journal of Science and Technology*, vol. 4, no. 7, pp. 1-12, 2012.
- [20] K. Somtrakoon, W. Chouychai and H. Lee, "Removal of anthracene and fluoranthene by waxy corn, long bean and okra in lead-contaminated soil," *Bulletin of Environmental Contamination and Toxicology*, vol. 95, no. 3., pp. 407-413, 2015.
- [21] E. Pilon-Smits, "Phytoremediation," *Annual Review of Plant Biology*, vol. 56, pp. 15-39, 2005.
- [22] W. Chouychai, "Distribution and Phytotoxicity of Polycyclic Aromatic Hydrocarbons," *RMUTP Research Journal*, vol. 5, no. 1, pp. 140-152, 2011.
- [23] K. E. Gerhardt, X.-D. Huang, B. R. Glick and B.M. Greenberg, "Phytoremediation and rhizoremediation of organic soil contaminants: Potential and challenge," *Plant Science*, vol. 176, no. 1, pp. 20-30, 2009.